

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 534/2019
27.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из, чији је пуномоћник Драшко Петров, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3802/17 од 17.07.2018. године, у седници одржаној 27.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3802/17 од 17.07.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању П 1903/16 од 03.07.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован приговор стварне ненадлежности Вишег суда у Врању. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је Закључком Владе Републике Србије 05 број 401-161/2008 од 17.01.2008. године, којим су обезбеђена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина (Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље) повређено начело једанких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта ратних војних резервиста се пребивалиштен на територији свих осталих општина које нису наведене у Закључку Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, а тиме и овде тужиоца, као учесника рата у СРЈ 1999. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка плати 6.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3802/17 од 17.07.2018. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због: битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, јер другостепени суд није погрешно применио коју од одредаба овог закона, а што је могло утицати на доношење правилне и законите одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био мобилисан за време ратних дешавања у периоду од 24.03.1999. године до 26.06.1999. године, и за то време примао је новчану накнаду од МУП-а, према договору са војском, у виду дневница. Тужилац није могао да определи износе које је примио на име дневница, а по окончању рата није водио спор за исплату ратних дневница. Влада Републике Србије је 17.01.2008. године донела Закључак број 401-161/2008-1 којим је прихваћена информација о потреби обезбеђења средстава остварених у поступку приватизације за исплату помоћи неразвијеним општинама које су саставни део овог Закључка, а којим је потврдила Споразум од 11.01.2008. године. Наведеним Закључком је одлучено да ће се део средстава остварених у поступку приватизације из 2007. године у износу од 2.000.000.000,00 динара пренети на посебне рачуне неразвијених општина Куршумлије, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље. У Закључку је наведено да ће критеријуме за расподелу новчане помоћи сачинити посебна заједничка комисија састављена од представника локалне самоуправе и штрајкачког одбора ратних војних резервиста, да ће право на добијање новчане помоћи стећи сваки ратни војни резервиста из општина наведених у Закључку, који достави правноснажну пресуду донету на основу одрицања од тужбеног захтева пред надлежним судовима Републике Србије, ради исплате накнаде, као и писмену изјаву да нема даљих потраживања по овом основу према Републици Србији.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, о захтеву тужиоца одлучено је правилном применом материјалног права.

Постојање дискриминације извршене Споразумом од 11.01.2008. године и Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, насталим пре ступања на снагу Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, бр. 22/09 - ступио на снагу 07.04.2009. године), правилно је цењено од стране нижестепених судова на основу члана 21. Устава Републике Србије и члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Дискриминација је свако неоправдано прављење разлике између одређених лица по основу више критеријума, па и по основу личног својства. Пребивалиште, поред личног имена и држављанства представља атрибут сваке физичке личности, због чега је могућа дискриминација лица по основу пребивалишта или боравишта. Заштита од дискриминације представља право личности загарантовану Уставом Републике Србије (члан 21.) и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 1. Протокола 12. уз Европску конвенцију). Лица која указују да је у односу на њих извршена дискриминација дужни су да докажу да су неједнако третирани у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, а супротна страна – лице на чије се дискриминаторско поступање указује, дужно је да докаже постојање објективног и оправданог разлога за различитост у поступању.

Из садржине Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, следи да је финансијска помоћ, која је уплаћена на посебан рачун седам општина наведених у Споразуму, уплаћена ради исплате ратних дневница ратним војним резервистима који су учествовали у одбрани земље у току НАТО бомбардовања 1999. године. Општине Куршумлија, Лебане, Блаце, Бојник, Житорађа, Дољевац и Прокупље имале су статус неразвијених општина, али то не значи да и сви резервисти са пребивалиштем на територији ових општина спадају у категорију социјално угрожених лица, нити да резервисти са територија других општина (ван општина наведених у споразуму) не спадају у ту категорију лица, јер се статус социјалне угрожености доказује на законом прописан начин. Оваквим поступањем тужена јесте извршила дискриминацију у односу на све остале војне резервисте који имају пребивалиште на територији других општина и који су били у истој ситуацији као и резервисти са територија наведених седам општина односно који су учествовали у одбрани земље током НАТО бомбардовања 1999. године и по том основу остварили право на исплату ратних дневница, али им иста није исплаћена.

Дискриминација представља свако неоправдано, по било ком основу, прављење разлике или неједнако поступање у односу на неко лице или групу лица, али која се налази у истој правној или чињеничној ситуацији, што је у конкретном случају изостало, јер се тужилац није ни налазио у истој ситуацији као ратни војни резервисти из седам општина, на које се Закључак Владе Републике Србије односио и којима ратне дневнице до 17.01.2008. године, односно до момента доношења Закључка нису биле исплаћене. Тужилац је био мобилисан за време ратних дешавања у периоду од 24.03.1999. године до 26.06.1999. године и за то време примао је новчану накнаду од МУП-а, у складу са договором са војском у виду дневница. Сходно наведеном, тужилац се не налази у истом положају као ратни војни резервисти са пребивалиштем на територији општина наведених у Закључу Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, јер је исплата ратних дневница по том акту вршена резервистима којима оне нису исплаћене, односно резервистима чији су тужбени захтеви за исплату дневница одбијени правноснажном пресудом на основу одрицања. Са тих разлога у односу на тужиоца није дошло до дискриминације у смислу члана 21. Устава Републике Србије –

тужилац је остварио право на дневнице и оне су му исплаћене, па зато не може бити дискриминисан Закључком Владе Републике Србије на основу којег је вршена исплата ратних дневница оним ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији општина наведених у Закључку, који то право нису остварили ни добровољном исплатом нити у судском поступку.

Са напред наведених разлога, нису основани ревизијски наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права.

Сходно наведеном, на основу члана 414 став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић